

Стручни скупови

13. IIR-ова конференција „Gustav Lorentzen“ и састанак ЕЦА мреже

13. IIR-ова Конференција „Gustav Lorentzen“ одржана је од 18. до 20. јуна у шпанском граду Валенсија. Основне теме скупа биле су примена угљен-диоксида у супермаркетима, примена амонјака у хлађењу, природни расхладни флуиди. Упоредо је одржан и регионални састанак озонске мреже Европе и Централне Азије, чији су учесници имали прилику да присуствују у IIR-овој Конференцији.

Преко 300 учесника из 45 земаља могло је да чује 182 изложена рада. Тродневна конференција одвијала се у четири сесије са представљањем истраживачких радова, шест пленарних предавања, уз посете техничким постројењима и туристичким излетима. Упоредо су одржани састанци IIR-ових комитета и радних група.

Чланови нове радне Групе за безбедно хлађење, којој председава **Alexander Cohr Pachai**, подржали су иницијативу за подизање свести и истицање личне и корпоративне одговорности у индустрији КГХ, као и за прецизирање и усклађивање терминологије у овој области.

Од нових тенденција у свету хлађења евидентно је да се аутомобилска индустрија све више окреће ка употреби топлотних пумпи са угљен-диоксидом, што је условљено већом производњом електричних аутомобила. Кина је међу првима почела испитивања на том пољу, јер кинеска Влада даје субвенције произ-

вођачима који до 2025. године произведу најмање 8% електричних аутомобила. Данашњи електрични аутомобили за грејање користе грејач снаге око 5 kW, што знатно смањује опсег кретања таквог возила.

Рено и Нисан су увели топлотне пумпе које користе

R1234yf. И амерички произвођачи аутомобила ће од следеће године у нове електричне аутомобиле уграђивати такве топлотне пумпе, иако оне у режиму грејања ефикасно раде само до -10°C .

Пре почетка састанка ЕЦА мреже, учесници су похађали електронске курсеве „Refrigerant Literacy“ и „Real Alternatives“, након чега су добили одговарајуће дипломе.

Представници озонских канцеларија говорили су о својим активностима и плановима. Испред Озонске канцеларије Србије, колегица **Бојана Радески** представила је дводневну обуку инспектора заштите животне средине у вези са контролом расхладних инсталација коју је 2017. године

завршио 31 полазник, а ове године њих 25.

Након презентације, **Халварт Копен**, регионални координатор ЕЦА мреже, констатовао је да национална струковна организација није била укључена у овај пројекат и сугерисао је да Друштво за КГХ Србије мора да буде укључено у све пројекте од националног значаја.

У стручном делу састанка ЕЦА мреже, **Немања Цинић**, представник Друштва за КГХ Србије, добио је прилику да осталим учесницима састанка резимира своју посету IIR-овој конференцији. Затим је изложио свој рад о експерименталном испитивању нових расхладних флуида у аутомобилској индустрији Србије.

Н. Ц.

Састанак Савеза придружених друштава ASHRAE-а

Сваке лешње и зимске конференције ASHRAE-а, сасијају се представници асоцијација које су придружене ASHRAE-у. То су углавном националне асоцијације за грејање, хлађење и климатизацију, мада су многе и друге које имају интерес и потребу да буду у интернационалној породици науке и струке КГХ. Сасијанку су присуствовали и чланови Друштва за КГХ Србије, као и више колега из Румуније који су чланови Дунавског ојранка ASHRAE-а.

Један од првих на састанку је говорио др **Јоан Добоши**, из Румуније, који је упознао присутне са организацијом REHVA-иного светског конгреса који се одржава следеће године у Букурешту, помињући да је такав скуп Друштво за КГХ организо-

вало 1981. године у Сарајеву. Занимљива презентација представила је стање науке и струке у Румунији, али и њену културу, историју, традицију...

Потом су и представници других земаља делили про-

спекте својих скупова, па је председник Друштва за КГХ позвао присутне на овогодишњи, 49. Конгрес и изложбу о КГХ, нагласивши да је то једини међународни конгрес на коме је први аутор ослобођен плаћања ко-тизације. Остали представници Друштва за КГХ су такође делили штампану информацију о нашем конгресу и позивали колеге у Београд, тако да очекујемо квалитетан програм и овогодишњег конгреса.

На овом састанку је објашњен предлог за оснивање светског удружења струке КГХ, за шта се снажно залаже и др **Бјарне Олесен**, претходни председник ASHRAE-а. Он је нагласио да већ окупио чланове ини-

цијативног одбора из Индије, Аустралије, САД, Кине...

Irene Reichert (Ирена Рајхерт), из Немачке, није била сагласна са овом идејом, а проф. Тодоровић је подсетио да је осамдесетих година било покушаја да ASHRAE промени име у ISXRAE, дакле не Америчка него међународна асоцијација. Томе су се тада успротивили чланови из Европе на челу са почившим Оле Фангером, који је

био професор и ментор др Олесена. Он се упорно залагао за традиционално име – ASHRAE – али без обзира на назив, да се ова асоцијација сматра међународном, што у пракси и јесте.

У кулоарима овог састанка многи делегати разних земаља изразили су жељу да после конгреса у Букурешту буде организован мањи скуп у Београду и да би радо на њему узели учешће.

Б. Т.

40. састанак Сталне радне групе на тему Амандмана из Кигалија

11–14. јул, 2018, Беч, Аустрија

Амандман из Кијалија ступа на снагу 1. јануара 2019. и заинтересоване стране су од 11. до 14. јула ове године у Бечу одржале састанак да би указали на препреке и путеве лакше примене овој документу. United Nations Environment Programme (UNEP) једном годишње сазива Сталну радну групу са задатком да пружи научна и техничка мишљења. Састанак у Бечу је уједно припремио програм 30. Састанка поштински Монреалској протокола (MOP 30) који се у новембру 2018. одржава у Кију, у Еквадору.

Природни расхладни флуиди ће повећати енергетску ефикасност

Ефикасније коришћење енергије уз истовремено смањење употребе HFC-а кључна је тема разговора у Бечу којој је била посвећена дводневна радионица, организована два дана пре главног скупа. Велики број учесника показао је интересовање за особине, доступност и потенцијале ефикасног коришћења енергије природних расхладних флуида.

„Неки учесници су замерили да је радионица била исувише општа у односу на тему ефикасног коришћења енергије, без истацања директне везе између енергетске ефикасности и смањења употребе HFC-а“, пише у званичном извештају који је објавио Озонски секретаријат УН.

Теме радионице биле су углавном усмерене на важност обуке и оптимизације система за ефикасније коришћење енергије, мада су неки учесници очекивали ви-

ше говора о алтернативама HFC-а и њиховом потенцијалу за повећање енергетске ефикасности ради испуњења обавеза предвиђених Амандманом из Кигалија. Панел за технолошку и економску оцену – саветодавно тело потписницама Монреалског протокола – прихватило је да допуњен извештај припреми за MOP 30 (5–9. новембра 2018).

Све заинтересоване стране одговорне су за примену својих одлука у вези са ф-гасовима и да обезбеде увођење опреме која користи алтернативне расхладне флуиде кроз програме финансирања, обуке или подизања свести. Боља анализа за особина природних расхладних флуида и њиховог потенцијала за ефикасније коришћење енергије, уз смањење употребе HFC-а, требало би да буде велики тржишни потенцијал.

Скок на природне расхладне флуиде

Друга кључна тема била је препорука земаља у раз-

воју, које још увек искључују HCFC, да пређу директно на алтернативне расхладне флуиде са ниским потенцијалом стаклене баште и да заобиђу HFC.

Неколико чињеница говори томе у прилог, као на пример цена опреме са природним расхладним флуидима, пратећи стандарди и регулатива, обука техничара и инжењера, одговарајућа складишта HCFC-а који се више не користе.

Потребно је избећи две конверзије (прелазак са HCFC-а на HFC, да би се потом и HFC искључивали), чиме би се на дужи рок угрозило усклађивање са Амандманом из Кигалија.

Заинтересоване стране су договориле оснивање неформалне контактне групе чији чланови имају интереса за развој политике на ту тему. Своје закључке ће изложити на MOP 30.

Представници Буркине Фасо, Бахреина, Гамбије и Нигерије, између осталих, изразили су велики интерес за подршку узвајању опреме са природним расхладним флуидима у својим земаљама.

Emerson-ов Форум E360

Хјустон, Тексас, 25. октобар 2018.

Суочени са данашњим изазовима – од све мање квалификованих техничара и увођења нових расхладних флуида, па до динамичних промена реулаживе, све је теже пратићи шачне информације. Томе је посвећен Форум E360 који 25. октобра 2018. у Хјустону организује Emerson Climate Technologies.

Циљ Форума E360 је да пружи увид у најновије трендове развоја индустрије КГХ и да помогне стручњацима у правилном избору пословних решења. О актуелним проблемима у малопродаји хране, организацији хладног ланца исхране, управљању и оптимизацији постројења на Форуму говоре водећи стручњаци ове гране индустрије. Три тематске групе су следеће.

Малопродаја хране – теме од посебне важности за складишта, пијаце и супермаркете, као и друга по-

већи интерес за потенцијале природних расхладних флуида у земаљама у развоју представља добру прилику за глобално усвајање ових расхладних флуида.

Одговор на повећане емисије CFC-11

CFC-11 је хемикалија која оштећује озонски омотач и њена употреба забрањена је још 2010. године. Међутим, према извештају Environmental Investigation Agency (EIA), 18 компанија у Кини и даље користи CFC-11.

Потписници Монреалског протокола једногласно су затражили да се те компаније идентификују. Панел за научне оцене – научна подлога Монреалског протокола – поднеће извештај о повећаној емисији CFC-11. Технолошки и Економски панели ће такође покушати да идентификују потенцијалне изворе емисија CFC-11. Ти панели ће поднети своје извештаје на MOP 30, у новембру ове године. И остале учеснице ће поднети извештаје својих мерења до 1. марта 2019.

<http://r744.com>

стројења за манипулацију свежеом храном којима је неопходно снажно хлађење.

Рад продавница/оптимизација постројења – теме битне за функционисање и оптимизацију потрошње енергије постројења за КГХ, осветљење и хлађење.

Управљање хладним ланцем хране – нови трендови и регулатива о безбедности хране и како прикупљање и бележење података може заштити храну на путу од поља до трпезе.

Извор: <https://bit.ly/2ChhUKY>

26. јун – Светски дан хлађења

Велике струковне асоцијације и професионална њела широм света коначно су се сложили да 26. јун, иначе рођендан лорда Вилијама Томсона Келвина, буде Светски дан хлађења када ће индустрија целе њланеше ѡромовисајши хлађење, климатизацију и шойлојшне ѡумје. Циљ је ѡодизање свестисе заједнице о улози индустрије у ѡодршци модерној друштва.

Струковне асоцијације и индустријске групаације САД, Индије, Пакистана, Филипина, Тајланда, Аустралије, Африке, Средњег истока, Европе, формално су подржале иницијативу World Refrigeration Day. Стив Гил (Steve Gill) из нове организације каже да се термин „хлађење“, употребљен за обележавање догађаја, користи прилично широко.

„Хлађење се користи за чување хране, а расхладни системи се широко користе за обезбеђење топлотне угодности људи путем климатизације“, каже Гил.

„На сличан начин, топлотне пумпе су уређаји који топлоту једног извора преносе на другу локацију.

„Технологије хлађења, климатизације и топлотних пумпи су настале као одговор на вишевековне потребе људи за обрадом и чувањем хране, топлотном угодношћу. Међутим, запослени у

тој индустрији не добијају признања која заслужују.

„Савремен живот не може опстати без те индустрије. Шира заједница мора да сагледа улогу вештина и знања професионалаца у овој области.“

Гил каже да хлађење има изузетно дугу и занимљиву историју пуну проналазача, пионира инжењерства, научника, предузимача широм света – и сви они заслужују признање за њихове вредне доприносе.

„Са тако дугачком и богатом историјом, договор око датума је био велики изазов и на националном нивоу, а да не помињемо међународни ниво“, рекао је Гил.

„Индустрија је ујединила жеља да се представи широј јавности и коначан датум је договорен. Планови за обележавање у 2019. су почели да се праве и биће објављени чим буду усвојени.“

Ким Лимбург (Kim Limburg) Председница Australian Refrigeration Mechanics Association (ARMA) рекла је да су чланови једногласно прихватили обележавање Светског дана хлађења. „Хлађење и климатизација је најуже специјализована грана коју имамо, а ипак је најскривенија.

Такве иницијативе не само да стављају струку у јужу јавности, већ стучњацима дају признање које заслужују“.

Марко Буони (Marco Buoni), председник European Contractors Association (AREA), рекао је да организација којом председава једва чека да допринесе овом догађају, јер одлично сагледава важан допринос ове индустрије широк заједници.

Миријам Родвеј (Miriam Rodway) директор британског Institute of Refrigeration, рекла је да ова грана индустрије савременом животу доприноси на много начина: од медицине до снабдевања храном, преко пољопривреде до процесног инжењерства и ИТ – а ипак не добија довољно признања за то.

„Уједињењем светске заједнице за хлађење и обележа-

вањем њених успеха и достигнућа представља један од задатака Института на пољу промоције напретка технологија хлађења и једва чекамо сарадњу са свима који подржавају ову велику кампању“, рекла је Родвеј.

„Успостављање Светског дана хлађења била је приватна борба Стива Гила дуже од једне деценије. Иако он први признаје да идеја светског дана ове гране индустрије није нова, добијање сагласности у вези са датумом – сигурно јесте“

Осим подршке Светском дану хлађења, Аустралија обележава 17. април као годишњицу Џејмса Харисона (James Harrison). Познат као оснивач хлађења, Харисон је рођен 17. априла 1816.

Сајт Светског дана хлађења, www.worldrefrigerationday.org, биће активан од септембра 2018, а у међувремену се све информације могу наћи на твитеру: @worldrefday.

Организације и појединци који желе да подрже Светски дан хлађења могу се јавити Стиву Гилу на steve@worldrefrigerationday.org.

Sandra van Dijk,
www.climatecontrolnews.com.au

Презентација компаније BELIMO

У сарадњи са Друшћвом за КГХ Србије, у великој сали на шрећем сирашћу Дома инжењера „Никола Тесла“ у Београду, у четврћшак, 6. сепћембра 2018. ѡодине компанија BELIMO ѡредсћавила је своје ѡпроизводе и услуге.

Компанија BELIMO је светски лидер у технологији покретача и вентила у области КГХ, са седиштем у Бечу, Аустрија. Београдској презентацији присуствовали су г. Харалд Креутер (Harald Kreuter), директор продаје, пројектовања и подршке, из Беча и г. Горан Андреев, регионални представник за Македонију, а презентацију је организовао и водио г. Бранимир Петровић, регионални представник за Србију.

Након краћег прегледа производног програма ове аустријске фирме, учесницима је представљено BIM, CAD, VDI – генерисање CAD цртежа производа BELIMO; затим нови PIFLV притисно-независни лимитери протока; притисно-независни регулациони вентил са праћењем потрошње енергије, BELIMO EnergyValve™; решење за повећање енергетске ефикасности, dT-Manager; као и начин повећавања EnergyValve™ на BELIMO Cloud.

Компанија BELIMO је вишегодишњи спонзор Конгреса о КГХ, а своју посвећеност науци и струци потврдила је и златним спонзорством прве Регионалне конференције ограда АSHRAE-овог Региона XIV, која је била одржана 8-10. децембра 2017. године у Београду.

Након презентације и дискусије, уследио је пригодан коктел.

Бранимир Петровић,
дипл. инж.
регионални
предсћавник
BELIMO Automation

BELIMO

Handelsgesellschaft m.b.H.
Ghegastraße 3
1030 Wien, Österreich
Тел./факс: +381 11/313-02-56
моб.: + 381 63/254-789
branimir.petrovic@belimo.at
www.belimo.at

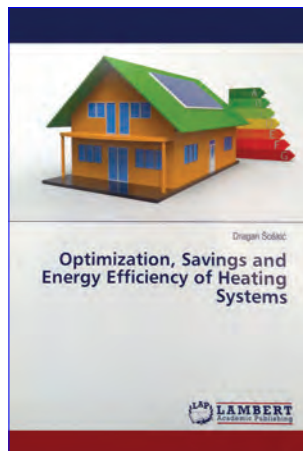
„Оптимизација, штедња и енергетска ефикасност грејних система“

Драган Шошкић, дипломирани машински инжењер, објавио је књигу *Optimization, Saving and Energy Efficiency of Heating Systems (Оптимизација, штедња и енергетска ефикасност грејних система)*. Издавач је Lambert Academic Publishing, а књига је на енглеском језику. Колеџа Шошкић је дугогодишњи члан Друштва за КГХ Србије и добитник Медаље КГХ (2016) у знак признања за дугогодишњу зајажену сарадњу и активностима у Друштву за КГХ.

Књига је настала као резултат радова, студија и чланака које је колега Шошкић саопштио на београдским конгресима о КГХ. Састоји се из седам целина које практично заокружују примену енергетске ефикасно-

сти у свим деловима системима за грејање. Од пројектовања, преко извођења, до експлоатације, уз конкретне примере из праксе.

Колега Шошкић је након студија радио као пројектант у Фабрици ва-

гона у Краљеву, потом је био пројектант, организатор и руководилац службе за пројектовање у ЈП РБ „Колубара“ у Лазаревцу, а од 2006. године, као оснивач и први директор, води је ЈП „Топлификацију“ Ла-

заревац. Највише се бавио пројектовањем и изградњом свих врста термотехничких инсталација. Г. Шошкић данас води Инжењеринг мегаинжењер, сопствену фирму са седиштем у Лазаревцу, која се бави пројектовањем и изградњом објеката, са посебним освртом на енергетску ефикасност.

У својој инжењерској активности радио је пројекте и извођење грејања, вентилације и климатизације за више стотина различитих врста објеката, као и на пројектовању топлификације и реализацији сличних пројеката у више градова у Србији.

Књига је доступна са сајта издавача <https://www.lap-publishing.com/>.

Г. Љ.

Фирме које су потврдиле подршку 49. Конгресу и изложби о КГХ

(Београд, Сава центар, 5–7.12.2018)

Generalni pokrovitelj kongresa

Pokrovitelj izložbe

Domaćin koktela dobrodošlice

Glavni sponzori

AIRTREND – KOVENT ■ AYVAZ ■ DANFOSS ■ DELTA TERM ■ EMERSON ■ ETAŽ ■ FENIKS BB ■ FILTER FRIGO ■ GROUP PROTEM ■ GRAPPA ■ GRUNDFOS SRBIJA ■ HALTON ■ IMI INTERNATIONAL ■ ITN GROUP ■ IZOEKOMONT ■ KLIMA M ■ KLIMA OPREMA ■ LG ELECTRONICS ■ LINDAB d.o.o. Beograd ■ MPG KGH ■ MIKOTERM ELECTRONIC ■ MÜPRO ■ NANO ENERGIJA ■ PORTAL ■ ROBERT BOSCH ■ SIDEK INŽENJERING ■ SIPATEC ■ SMART BUILDING TECHNOLOGIES ■ SOKO INŽINJERING ■ STEELSOFT ■ SYSTEMAIR ■ TDM ■ TECHNOLOGY INTERNATIONAL SERVICES ■ TERMO PLUS ■ TERMOINŽENJERING ■ TERMO SISTEM ■ TRACO ■ TROX AUSTRIA, PREDSTAVNIŠTVO BEOGRAD ■ UNEP-UNIDO ■ UPONOR-FINTHERM ■ VAILLANT ■ VISSMANN ■ ZEHNDER/MTA ■ WILO BEOGRAD

Sponzori

AKTING ■ ALFA CLIMA ■ ANTIĆ KLIMATIZACIJA ■ BELIMO AUTOMATION ■ CALEFFI, HIDROTERMICA ■ CIM GAS ■ CWG BALKAN ■ DOMINION ■ ELMARK ■ ESOT-INVEST ■ EURO HEAT ■ EUROFRIGO ■ GAS LIDER ■ HERZ ARMATUREN ■ INSTALACIJA INŽENJERING ■ INTERFRIGO ■ IPROS ■ IZOLIR ■ KAN-THERM KFT ■ KIM TEC ■ KLIMA DOP ■ KOMO-YU ■ KORAJA ■ OVEX INŽENJERING ■ OVENTROP ■ PEZOS EXPORT IMPORT ■ RADIUS KELIT ■ RACIONALIZACIJA ENERGIJE ■ REHAU ■ TECE ■ TEHNOSAM ■ TERMO TEC FLEX ■ TERMOMEHANIKA ■ TERMOPLUS (CIAT) ■ TOPTHERM ■ TRACO INVEST ■ UNICOM ■ VIS COMPANY ■ WEISHAUP

Izlagači na izložbi

ALTERA ECD ■ ARBORVITAE ■ BM ART ■ CAREL ■ CENTRAL H ■ DADANCO EUROPE ■ ENING ■ FOCUS COMPUTERS ■ MINICHOTHERM ■ MRU GMBH ■ RADING ■ SMGS ■ SVECOM ■ TEHNIKA KB ■ TOPEKO HVAC & FIRESTOP SYSTEMS ■ TOPIZ ■ VALVE TRADE ■ VRECOOL ■ VOGEL & NOOT ■ IBPSA – DANUBE

Generalni pokrovitelj 50. Međunarodnog kongresa o KGH

